

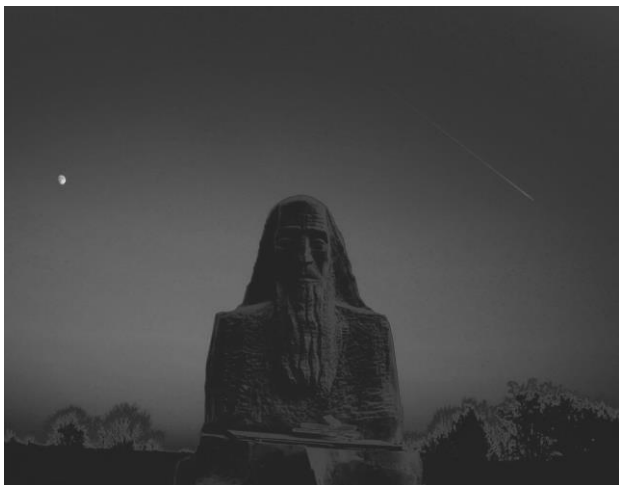
“RAPSODII ÎN PIATRĂ DE COSĂUȚI”, UN VIS REALIZAT

V. Cobzac

Universitatea Tehnică a Moldovei

“Nu mai visez demult și nu e bine”

C.Brâncuși

“Leonardo”, Tudor Cataraga

Apropierea de marele titan, părinte al sculpturii moderne românești, Constantin Brâncuși, care a revoluționat arta pentru ai releva noul și ai pătrunde adâncimile de sens, au încercat-o mai multe generații. A păși alături de marele geniu e o onoare care iese din albia necesităților vitale firești, de a se spovedi aproapelui, aceluși spectator, menirea căruia e să îmbibe frumosul cum îmbibă nisipul apa, mai întâi pe săturate, urmând ca setea să crească, ca mai apoi să nu se mai potolească și așa la nesfârșit. Fiecare om are mai multe calități, dar numai succesul i le poate pune în valoare. A scoate

Sculptorul Ion Zderciuc, comisarul taberei.

din obscuritate niște valori e o datorie firească a fiecăruia din noi, o sărbătoare, familiarizarea cu care ne va face mai tineri, mai frumoși, mai dornici de viață, de seninătatea cerului, ne va prinde aripi, cu ajutorul cărora să ne avântăm în largul lui, din adâncul căruia să ne umplem sufletele de vraja și frumusețea plaiului natal.

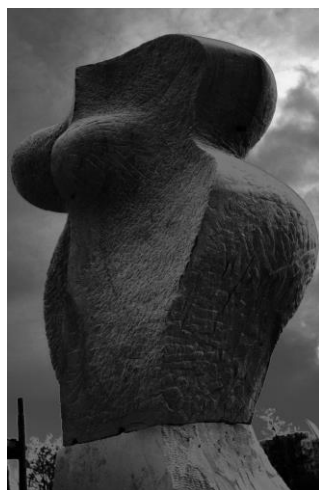

Inaugurarea taberei de sculptură în Campusul Universității Tehnice a Moldovei este cea sărbătoare despre care a-și vrea să mă destăinui celor mai fideli consumatori de frumos, celor care și-au măsurat pașii o lună în șir pe lângă niște bucăți masive de piatră de Cosăuți, în jurul cărora porăia o mână de oameni îmbrăcați la prima vedere ciudat, dotați cu dălți, ciocane și arzătoarea dorința de a pune la îndoială una din spusele lui C.Brâncuși „*La umbra marilor arbori nu crește nimic*”. Trecătorii, în mare parte studenți și profesori, strângeau mirați din umeri, punându-și întrebări rămase fără de răspuns mai multe zile în șir. Era complicat să-ți dai seama ce se ascunde sub fiecare piatră, în interiorul căreia mocnește un vulcan, gata să erupă sub loviturile de ciocan și daltă mânuite de niște oameni modești la prima vedere atât în discuții private cât și în acțiuni. Ei, zi de zi au dezbrăcat iscusit bucățile enorme de piatră de hainele în plus, punând treptat la bătaie nuditatea vibrantă ascunsă în fiecare așchie de piatră în parte, dezgolindu-și sufletele în fața sutelor de trecători.

Un pic de răbdare și la umbra copacilor, plantați să pună temelia unui parc dendrologic, î-și vor odihni coapsele în zilele de plină arșiță mai multe rapsodii în piatră de Cosăuți. Muzicalitatea lor vine să întregască peisajul prin originalitate sonoră, verticalitate a albului conturat, strictețe de linii și forme moderne, facturi și tehnici coagulate armonios într-un tot întreg. Pe timp de iarnă mai mulți copaci își vor așterne frunzele la picioarele brazilor, ascunzându-se în spatele verdelui veșnic, ca de acolo să tragă cu coada ochiului la „Gânditorul de la Hamangia”, autor Ion Zderciuc, un nume notoriu printre sculptorii de talie, a cărui talent sa dezlănțuit într-un adevărat uragan de idei, pașnic prin contribuția adusă culturii românești. Treptat ochiul va rătăci de la „Guru”, autor Valentin Vârtosu, cunoscut prin diversitatea gândirii racordată proporțional la „eu vreau - eu pot”, creația căruia de fiecare dată surprinde plăcut prin verticalitatea expunerii gândului în material, materializarea gândirii, la „Zbor frânt”, autor Grigore Sultan, om care le reușește pe toate, om care mănuieste dalta și ciocanul de-ți vine să crezi că sa născut cu ambele în mână, creația căruia a depășit canoanele prin îndrăzneală și felul său aparte de a ști să vorbească în lemn, piatră, metal, doar să-i cadă în mână. Iarna va troieni „Evoluția roții” de Mihai Damian, cunoscut prin libertatea interpretativă, puritatea gândirii și felul lui de a rămâne om între oameni, om între pietre, om între cer și pământ, ceea ce pare simplu doar la prima vedere. Ștefan Rusu, autorul „Perspectivei planelor înclinate”, s-a luat la harță cu un munte de piatră, care a fost nevoit să cedeze în fața modestiei dozate proporțional cu talent, forță și căldură sufletească, trăsături fără de care nu ai dreptul să pui mâna pe daltă, cu atât mai mult să discuți cu o bucată de piatră, care și fără intervenția artistului e o creație a lui Dumnezeu.

“Evoluția roții”,
Mihai Damian

“Fertilitate”,
Iurie Platon

Sunt înalțimi, de pe care nu vrei să cobori. De la o așa înalțime ne va sfida cu privirea copioasă „Leonardo”, Tudor Cataraga, autor a mai multor monumente de proporții, îndrăzneala căruia nu necesită comentarii. Printre cioburile de piatră, înșirate pe perimetrul taberei l-am văzut în ore târzii, discutând cu sine despre sine, Leonardo asculta, ambii deopotrivă de îngândurați, concentrați fiecare în ale lui. „Fertilitate”, piesă ieșită de sub dalta lui Iurie Platon, în jurul căreia mai multe zile în șir a roit un grup de studenți, o practică la care nici unul din ei n-a visat. Un artist cu renume printre începători, niște începători cărora li s-a încredințat să lucreze umăr la umăr cu un maestru, purtând aceeași responsabilitate. Iurie Platon mănuieste la fel de bine și penelul, e o personalitate, care le poate pe toate la un nivel demn de invidiat.

Studenții UTM printre măestri - schimb de experiență.

Paradoxal, dar printre atâția bărbați a ținut piept cu demnitate bărbătească și o mână de femeie, o scânteie în labirintul de pietre înălțătoare la cer. E vorba de Paraschiva Popa Donoi, a cărei creație așa și se numește, „Scânteia”, femeie care a câta oară, alături de colegii de breaslă dovedește că rolul femeii în creație î-și are locul lui aparte și acest loc este onorabil. Pe ultima sută de metri, la grupul de creație a aderat și belorusul Andrei Vorobiov, a cărui cumsecădenie și organizare lăuntrică i-a permis să-și dezgolească sufletul printr-o modestă după proporții, la prima vedere, piesă intitulată „Nostalgie”, nostalgie după tot ce doare, trăiește și provoacă emoții pline de pozitiv.

Ansamblul „Galeria Gânditorului” rămâne a fi cartea de vizită a viitorului muzeu sub aer liber, o scânteie căzută din torța gândului, vis, la realizarea căruia s-au aventurat în sensul bun al cuvântului, pe de o parte, rectorului UTM, Academician Ion Bostan, pe de altă parte comisarul Simpozionului de Sculptură, UTM-2007, Ion Zderciuc și confrății săi Valentin Vârtosu, Tudor Cataraga, Iurie Platon, Paraschiva Popa-Donoi, Mihai Damian, Grigore Sultan, Ștefan Rusu și Andrei Vorobiov, rapsozi care merită o creionare mai amplă a schițelor de

portret, promit să nu scap ocazie. În final a-și vrea să mai pomenesc de bine un nume, care a contribuit sufletește, ca și umila mea persoană, care va semna această dezvăluire. Este vorba de Valeriu Podborschi, persoană care a bătut mai multe drumuri și praguri până la Cosăuți, ca în sfârșit circa o sută de tone de piatră și granit să sosească cu bine

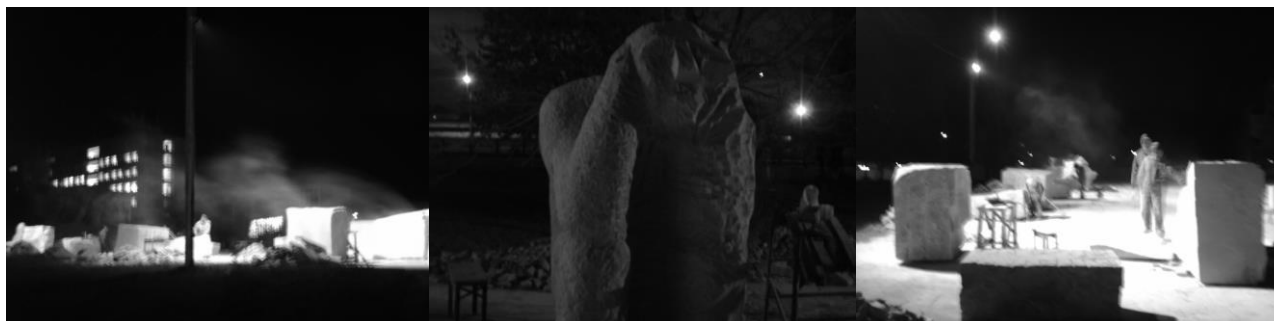
la punctul terminus, să fie cu grijă descărcată fiecare la locul ei. Dumnealui și-a asumat întreaga răspundere și a făcut-o cu multă inimă.

Deja a nins, nu se mai aud loviturile de ciocan și în noapte nu se mai conturează atât siluetele pietrelor cât și cele ale sculptorilor,

aplecate ciudat asupra unui vis, asupra unui vis care s-a realizat. Să fiu sincer mi-i trist pe suflet, ceva a dispărut din cărarea, pe care o parcurg în fiecare zi, au rămas impresiile și amintirile plăcute, că mai există oameni: oameni care iubesc frumosul, oameni care investesc în frumos, oameni care îi dau

sufly și oameni care îi înțeleg. La umbrele marilor arbori totuși mai crește ceva. Sub stratul de zăpadă odihnesc niște pietre, niște pietre deosebite, care au prins glas, Rapsodii în piatră de Cosăuți.

24/24